

SL

SL

SL

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 23.8.2010
COM(2010) 428 konč.

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

**na podlagi člena 22 Okvirnega sklepa Sveta 2006/783/PNZ z dne 6. oktobra 2006
o uporabi načela vzajemnega priznavanja odredb o zaplembi**

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

na podlagi člena 22 Okvirnega sklepa Sveta 2006/783/PNZ z dne 6. oktobra 2006 o uporabi načela vzajemnega priznavanja odredb o zaplembi

1. UVOD

1.1. Ozadje

Okvirni sklep 2006/783/PNZ uporablja načelo vzajemnega priznavanja odredb o zaplembi, ki jih izda sodišče, pristojno za kazenske zadeve, z namenom olajšanja izvrševanja takšnih odredb o zaplembi v drugi državi članici od tiste, v kateri je bila odredba o zaplembi izdana. Okvirni sklep se uporablja za vse kršitve, v zvezi s katerimi je mogoče izdati odredbe o zaplembi. Preverjanje dvojne kaznivosti je bilo odpravljeno za 32 kategorij kršitev, navedenih v okvirnem sklepu.

1.2. Uradna obvestila, ki so jih poslale države članice

Do februarja 2010 je Komisija prejela uradna obvestila o nacionalnih zakonih za prenos določb okvirnega sklepa od naslednjih trinajstih držav članic: **Avstrije, Češke, Nemčije, Danske, Finske, Irske, Madžarske, Latvije, Nizozemske, Poljske, Portugalske, Romunije in Slovenije**. Irska uradnemu obvestilu ni priložila izvedbenega zakona. Madžarska in Nemčija sta poslali le neuradni obvestili.

Sedem držav članic (**Belgija, Ciper, Grčija, Španija, Francija, Italija in Litva**) je Komisijo obvestilo o postopku priprave ustrezne zakonodaje na nacionalni ravni. Vendar nobena od teh držav članic ni sprejela zakonodaje ali obvestila Komisije pred koncem februarja 2010.

Večina držav članic, ki so Komisiji poslale uradno obvestilo, je okvirni sklep prenesla pravilno, razen člena 8 o razlogih za zavrnitev. Večina držav članic je vključila dodatne razloge za zavrnitev, ki jih ne določa okvirni sklep. To znatno omejuje področje uporabe okvirnega sklepa in ni v skladu z njim. Nekaj držav članic je okvirni sklep preneslo le delno.

Komisija ni prejela uradnega obvestila ali informacij o postopku prenosa od naslednjih sedmih držav članic: **Bolgarije, Estonije, Luksemburga, Malte, Švedske, Slovaške in Združenega kraljestva**.

1.3. Metoda in ocenjevalna merila

Člen 22 okvirnega sklepa določa, da Komisija pripravi pisno poročilo o ukrepih, ki so jih države članice sprejele za uskladitev s tem pravnim aktom do 24. novembra 2008. Komisija bi morala pravočasno pripraviti poročilo, da bi lahko Svet do 24. novembra 2009 ocenil, v kolikšni meri so države članice sprejele ukrepe, potrebne za uskladitev s tem okvirnim sklepom. Zamuda pri pripravi tega poročila je nastala, ker je bilo do prvotnega roka iz okvirnega sklepa prejetih zelo malo uradnih obvestil (le dve).

Kar zadeva rezultate, ki jih je treba doseči, so okvirni sklepi po svoji naravi za države članice zavezujoči, vendar lahko nacionalni organi izberejo obliko in način izvajanja. Ne glede na izbrano obliko je treba spoštovati načela jasnosti, pravne varnosti in učinkovitosti. Okvirni

sklepi nimajo neposrednega učinka. Vendar je načelo skladne razlage zavezujoče tudi za okvirne sklepe, sprejete v skladu z naslovom VI Pogodbe o Evropski uniji¹.

2. OCENA

Splošni vidiki izvajanja

Vsaka država članica je izbrala drugačno metodo prenosa okvirnega sklepa v nacionalno zakonodajo.

Avstrija je okvirni sklep prenesla v zvezni zakon o pravosodnem sodelovanju v kazenskih zadevah z državami članicami EU. Ta zakon vključuje tudi prenos drugih okvirnih sklepov o sodelovanju v kazenskih zadevah. Prenos vključuje najpomembnejše elemente okvirnega sklepa, vendar z nekaterimi opustitvami.

Češka je spremenila zakonik o kazenskem postopku. Prenos je zelo temeljit in vključuje vse pomembne določbe okvirnega sklepa.

Nemčija je uveljavila okvirni sklep s spremembo in dopolnitvijo zveznega zakona o mednarodni pravni pomoči v kazenskih zadevah. Brez prečiščene različice spremenjenih določb je včasih težko presoditi popolnost in pravilnost izvajanja. Za nekatera bistvena načela okvirnega sklepa (kot je načelo neposrednega stika) se zdi, da niso bila pravilno prenesena.

Danska – danski izvedbeni zakon je začel veljati 1. januarja 2005, tj. skoraj dve leti prej, preden je Svet sprejel okvirni sklep. Danski zakon določa najpomembnejše elemente priznavanja odredb o zaplembi, vendar izpušča nekatere druge, manj pomembne elemente.

Finska – finski izvedbeni zakon je zelo kratek. Posebnost tega zakona je, da v poglavju 1 vključuje splošno določbo, ki predvideva, da se določbe zakonodajne narave upoštevajo kot zakonodaja, razen če izvedbeni zakon določa drugače. Takšna določba lahko pri strokovnih delavcih povzroči nejasnost in pomanjkanje pravne varnosti, ker morajo ti dobro poznati okvirni sklep in ga neposredno uporabljati. Finski zakon za prenos se osredotoča le na nekaj vprašanj, kot je pritožba zoper odločitev o priznavanju odredbe o zaplembi. V zvezi z večino drugih določb se izvedbena zakonodaja sklicuje na splošno določbo. Zato je nekoliko težko oceniti stopnjo prenosa. Ob upoštevanju splošne določbe se lahko finski prenos obravnava kot formalno zadovoljiv. Vendar je v tem poročilu zaradi jasnosti navedeno, da Finska ni prenesla nekaterih elementov, kadar zakon za prenos ne vključuje posebnih določb o zadevnih elementih.

Irska uradnemu obvestilu ni priložila zakonodaje za prenos. Prenos je bil izveden leta 2008 v zakonu o vzajemni pomoči v kazenskem pravosodju. V večini delov besedilo zakona za prenos ne ustreza okvirnemu sklepu, številne pomembne določbe in osnovna načela vzajemnega priznavanja pa so bila izpuščena. Zakon ne vključuje npr. načel neposrednega stika in priznavanja brez dodatnih formalnosti, odprave preverjanja dvojne kaznivosti za 32 kršitev, razlogov za zavrnitev, razlogov za odlog ali pravice do pravnih sredstev. Vendar vključuje druga vprašanja, ki jih okvirni sklep ne ureja, kot so obresti za neplačane zneske ali postopki za odtujitev premoženja ali dejstvo, da se ne sme izreči zaporna kazen.

¹ Sodba Sodišča Evropskih skupnosti z dne 16. junija 2005 v zadevi *Pupino*, C-105/03, UL L 292, 15.11.2006, str. 2.

Madžarska je okvirni sklep uveljavila z zakonom o sodelovanju v kazenskih zadevah z državami članicami Evropske unije. Izvajanje je zadovoljivo.

Latvija je spremenila latvijski zakon o kazenskem postopku. Latvijski prenos je le delen, ker izpušča nekatere elemente okvirnega sklepa.

Nizozemska je okvirni sklep prenesla s spremembami zakona o vzajemnem priznavanju in izvrševanju kazenskih sankcij. Prenos vključuje vse pomembne elemente okvirnega sklepa in je zato zadovoljiv.

Poljska je spremenila zakonik o kazenskem postopku, tako da je vstavila poglavje o vzajemnem priznavanju odredb o zaplembi. Prenos vključuje najpomembnejše elemente.

Portugalska je sprejela poseben zakon, s katerim se izvaja le ta okvirni sklep, in sklepa ni združevala z drugimi okvirnimi sklepi o vzajemnem priznavanju. Zakon je zelo podroben, sledi strukturi okvirnega sklepa in prenaša vse pomembne elemente okvirnega sklepa. Prenos je zato zelo zadovoljiv.

Romunija je spremenila zakon o mednarodnem pravosodnem sodelovanju v kazenskih zadevah. Romunski prenos je zelo podroben, vključuje vse pomembne določbe okvirnega sklepa in je zato zadovoljiv.

Slovenija je prenesla okvirni sklep v zakon o sodelovanju v kazenskih zadevah z državami članicami EU. Zakonodaja prenaša vse instrumente vzajemnega priznavanja. Splošni del vključuje splošna načela, kot je načelo vzajemnega priznavanja, sledijo pa mu posamezna poglavja, ki obravnavajo vzajemno priznavanje različnih oblik odločitev. Del o vzajemnem priznavanju odredb o zaplembi prenaša vse pomembne določbe okvirnega sklepa in je zato dober.

Člen 1 – Cilj

Člen 1(1) določa splošen cilj okvirnega sklepa. Prenos ni potreben, če je sobesedilo izvedbenega zakona glede cilja zakonodaje dovolj jasno.

Avstrija, Finska, Nizozemska, Češka in Portugalska so splošen cilj vključile v nacionalni zakon za prenos. Druge države članice (Irska, Latvija, Poljska, Romunija, Slovenija, Nemčija, Danska in Madžarska) tega odstavka niso vključile.

Člen 1(2) določa, da ta okvirni sklep ne vpliva na obveznost spoštovanja temeljnih pravic in temeljnih pravnih načel, določenih v členu 6 Pogodbe, in da vse obveznosti pravosodnih organov ostanejo nespremenjene.

Določba izraža splošno obveznost za vse države članice in zato je lahko njen prenos odvečen. Državam članicam je jasno dovoljeno, da to obveznost predvidijo v izvedbenem zakonu.

V skladu z večino držav članic ta člen ne potrebuje prenosa. Nekatere države članice (Avstrija in Finska) so to obveznost prenesle kot dodaten razlog za zavrnitev.

Člen 2 – Opredelitve

Člen 2 opredeljuje pojme, kot so: „država izdajateljica“ in „država izvršiteljica“, „odredba o zaplembi“, „premoženje“, „premoženjska korist“, „predmeti za kazniva dejanja“ in „kulturni

predmeti“. Izvajanje okvirnega sklepa vključuje določeno možnost prostega preudarka, ali je treba vse opredelitve prenesti v nacionalno zakonodajo. Vendar morajo države članice zagotoviti, da njihov nacionalni prenos ne ogroža ciljev okvirnega sklepa. Popolna odsotnost nekaterih opredelitev lahko povzroči pomanjkanje varnosti; npr. opredelitev „odredbe o zaplembi“ se mora prenesti, da se zagotovi, da se tuja odločitev lahko prizna ne glede na ime instrumenta v državi članici izdajateljici, saj je zadevna terminologija v posameznih državah članicah zelo različna.

Avstrija je navedla, da je prenesla opredelitve, vendar ni priložila ustreznih delov zakona. Ustrezen del avstrijskega zakona vključuje le delno opredelitev „odredbe o zaplembi“, ker ne omenja, da gre za končno odločitev sodišča. Poljska je navedla, da je prenesla opredelitve, vendar referenčni zakon (ki ni bil priložen uradnemu obvestilu) ne vključuje nobenih opredelitev.

Avstrija, Nizozemska, Portugalska in Romunija so zajele vse pojme. Nekatere države članice (Irska, Slovenija, Danska, Češka in Madžarska) so prenesle le nekatere opredelitve, npr. opredelitev „odredbe o zaplembi“. Druge države članice (Latvija, Finska, Nemčija in Poljska) v domačo zakonodajo niso prenesle nobenih opredelitev, kar lahko povzroči negotovost glede področja uporabe zakonodajnega akta.

Člen 3 – Določitev pristojnih organov

Ta člen zavezuje države članice, da generalni sekretariat Sveta in Komisijo obvestijo, kateri nacionalni organi so pristojni za področje okvirnega sklepa. Vsaka država članica lahko določi enega ali več centralnih organov, odgovornih za upravno posredovanje in sprejemanje odločitev ter za pomoč pristojnim organom, če je to potrebno zaradi organizacije notranjega sistema.

V nekaterih državah članicah so za izdajanje ali izvrševanje odločitev pristojna nacionalna sodišča (v Avstriji, na Češkem, Irskem, Madžarskem, v Latviji, na Poljskem, Portugalskem, v Sloveniji in Romuniji) ali krajevno pristojno državno tožilstvo. V drugih državah članicah je centralni organ določen kot organ izdajatelj ali organ izvršitelj. To velja za Finsko (Center za pravni register), Dansko (minister za pravosodje) in Nizozemsko (državni tožilec v Leeuwardenu).

Centralni organ, pristojen za posredovanje dokumentov, je določen na Češkem, Irskem, v Latviji, na Poljskem in v Sloveniji (Ministrstvo za pravosodje). Romunija je za centralni organ, ki zagotavlja pomoč in posredovanje dokumentov v primerih, kjer neposredni stik ni mogoč, imenovala ministrstvo za pravosodje. Latvijski zakon za prenos kot pristojne organe določa sodišča, vendar pomembno vlogo pripisuje tudi ministrstvu za pravosodje, ki ugotovi, ali obstaja razlog za zavrnitev, preden odloči, da bo sodišču poslalo zahtevek za izvršitev odredbe o zaplembi. Irska pomembno vlogo namenja centralnemu organu, ki odloči, ali bo zahtevek za zaplembo, ki ga je prejel od druge države članice, posredoval vrhovnemu sodišču ali ne. Takšna določba ni v skladu z načelom neposrednega stika med pristojnimi organi in povsem administrativno vlogo centralnih organov, kot jo določa člen 3.

Člen 4 – Posredovanje odredb o zaplembi

V skladu s tem členom se lahko zadevna odločitev skupaj s potrdilom posreduje pristojnim organom države članice, v kateri ima fizična ali pravna oseba, zoper katero je bila izdana odredba o zaplembi denarnega zneska, premoženje ali dohodek. Kadar gre za odredbo o zaplembi določenega premoženja, se lahko odredba posreduje pristojnemu organu države

članice, v kateri se premoženje nahaja. V tem členu je določeno načelo neposrednega stika med pristojnimi organi. Kadar organ ni pristojen za priznavanje odredbe o zaplembi, odredbo po uradni dolžnosti posreduje pristojnemu organu.

Češka, Madžarska, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovenija in Nizozemska so v svojo izvedbeno zakonodajo prenesle vse elemente člena 4. Avstrija, Danska in Latvija so to določbo uveljavile le delno. Finska tega člena ni prenesla, ker je prenesla splošno določbo, ki predvideva, da se določbe zakonodajne narave v okvirnem sklepu upoštevajo kot zakonodaja (glej splošne vidike prenosa). Irska in Nemčija tega člena nista prenesli.

Načelo **neposrednega stika** sta uveljavili Nizozemska in Danska, v katerih je centralni organ hkrati pristojni organ izdajatelj in pristojni organ izvršitelj, ki neposredno komunicira s pristojnim organom druge države. To načelo so uveljavile tudi Avstrija, Češka, Poljska, Portugalska, Romunija in Slovenija. Avstrija in Slovenija predvidevata neposredni stik med pristojnimi organi, vendar mora sodišče, ki je izdalo odredbo, dati državnemu tožilstvu možnost, da izrazi svoje mnenje, in zadevnim osebam možnost za pripombe, preden zahtevek posreduje drugi državi članici.

Latvija ni uveljavila načela neposrednega stika, ker je ministrstvo za pravosodje organ, ki poleg tega, da posreduje in sprejema odredbe o zaplembi, tudi odloča, ali se bodo te odredbe posredovale pristojnim organom in ali obstaja kakršen koli razlog za zavrnitev. Irska ni uveljavila načela neposrednega stika, ker pristojno sodišče pošlje odredbo o zaplembi vodji državnega tožilstva, ki odloči, ali se bo odredba poslala centralnemu organu za posredovanje drugi državi članici. Nemčija tega načela ni vključila v domačo zakonodajo.

Člen 5 – Posredovanje odredb o zaplembi eni ali več državam izvršiteljicam

Praviloma se lahko odredba o zaplembi posreduje le eni državi izvršiteljici. Člen 5(2) in (3) določa izjeme od tega pravila v primerih, če se različni deli premoženja nahajajo v različnih državah izvršiteljicah, če zaplemba zahteva ukrepe v več kot eni državi izvršiteljici ali če se del premoženja nahaja v eni od dveh ali več določenih držav izvršiteljic. Odredba o zaplembi denarnega zneska se lahko naenkrat posreduje več kot eni državi izvršiteljici, kadar premoženje ni bilo zamrznjeno ali kadar vrednost premoženja verjetno ni zadostna za izvršbo.

Avstrija, Češka, Madžarska, Nizozemska, Poljska, Portugalska, Slovenija in Romunija so ta člen v celoti prenesle.

Latvija in Nemčija sta ta člen delno prenesli. Danska je navedla, da te določbe ni treba prenesti. Finska in Irska tega člena nista prenesli.

Člen 6 – Kršitve

Ta člen vključuje seznam kršitev, ki imajo za posledico priznavanje in izvršbo odločitev brez preverjanja dvojne kaznivosti, če je za njih v državi članici izdajateljici najvišja zagrožena kazen zavora vsaj tri leta. Pri vseh drugih kršitvah lahko država članica izvršiteljica izvede takšno preverjanje. Seznam vključuje 32 kršitev, ki so navedene tudi v drugih okvirnih sklepih. Za zakonsko opredelitev kršitev je izključno pristojna država članica izdajateljica.

Češka, Danska, Latvija, Portugalska, Romunija in Slovenija so to določbo uveljavile povsem v skladu z okvirnim sklepom. Te države članice so seznam kršitev neposredno vključile v zakon za prenos. Avstrija, Madžarska, Nizozemska, Nemčija in Poljska so navedle, da so uveljavile seznam kršitev, vendar uradnemu obvestilu niso priložile ustrezne zakonodaje. Zato

prenosa teh držav ni mogoče oceniti. Finska te določbe ni uveljavila, vendar je uvedla splošno določbo o „neposredni uporabi“ okvirnega sklepa (glej splošne pripombe). Irska ni uveljavila te določbe in v skladu z veljavno zakonodajo ne priznava nobenih odredb o zaplembi za kršitve, ki niso kršitve na Irskem. To ni skladno s členom 6 okvirnega sklepa.

Člen 7 – Priznavanje in izvršba

V skladu s členom 7 se odredba o zaplembi prizna brez dodatnih formalnosti in vsi potrebni ukrepi za njeno izvršbo se nemudoma sprejmejo. Zakoni za prenos, ki določajo obveznost pristojnega organa, da v vsakem primeru skliče obravnavo, niso povsem v skladu s členom 7, ker obravnava običajno pomeni pomembno formalnost.

Češka, Poljska, Romunija in Slovenija so to določbo uveljavile, vendar so določile obveznost sklicevanja javne obravnave v vsakem primeru. Glede na splošno naravo formalnosti te vrste v državi izvršiteljici takšna obravnava ni povsem v skladu z okvirnim sklepom.

Finsko izvajanje določa možnost javne obravnave, če se bodo verjetno uveljavljali nekateri razlogi za zavrnitev. Takšna določba se zdi v skladu z okvirnim sklepom, ker je treba odločitev o sklicu obravnave sprejeti za vsak primer posebej, če organ izvršitelj meni, da se lahko razlog za zavrnitev uporabi in morata biti stranki zato zaslišani.

Latvija je to določbo uveljavila z uvedbo pisnega postopka za priznavanje odredbe o zaplembi.

Avstrija določa možnost, da zadevna oseba izrazi pripombe o pogojih izvršbe, če je lahko sodno pozvana na ozemlju Avstrije.

Danska, Madžarska, Nizozemska in Portugalska so to določbo uveljavile brez navedbe posebnih postopkov za priznavanje (tj. ali je javna obravnava mogoča ali obvezna ali ni zagotovljena).

Nemčija zahteva, da pristojni organ (krajevno pristojno državno tožilstvo) obsojencu in drugi zadevni stranki zagotovi možnost za pripombe. Zakon prav tako omogoča posredovanje sodišča na zahtevo pristojnega organa, ki tako sam ne more sprejeti vseh potrebnih ukrepov za izvršbo odredbe o zaplembi v skladu s členom 7.

Irska je to določbo delno prenesla, vendar izvedbeni zakon ne določa, da je treba priznavanje in izvršbo odredbe o zaplembi izvajati brez dodatnih formalnosti.

Na splošno države članice niso določile roka za izvršbo.

Naslednje države članice so podale izjavo v skladu s členom 7(5) okvirnega sklepa: Avstrija, Luksemburg, Poljska in Slovenija ne bodo priznale in izvršile odredb o zaplembi v okoliščinah, kadar je bila zaplemba odrejena v skladu z razširjenimi pristojnostmi zaplembe v skladu z zakonodajo države izdajateljice (člen 2(d)(iv)). Poljska je to omejitev neposredno vključila v besedilo zakona za prenos.

Člen 8 – Razlogi za zavrnitev priznanja ali izvršbe

Člen 8 določa številne razloge, ki so lahko podlaga za zavrnitev priznanja ali izvršbe. Vsi razlogi iz tega člena so neobvezni za države članice, ki se lahko odločijo, ali jih bodo

uveljavile ali ne, in ki lahko za njihovo uporabo določijo strožje pogoje, kot so pogoji iz te določbe². Če se razlogi za zavrnitev uveljavijo, morajo biti v domači zakonodaji navedeni kot neobvezni za pristojni organ („Pristojni organ v državi izvršiteljici *lahko* zavrne [...]“). Ker razlogi pomenijo odstopanje od splošnega načela vzajemnega priznavanja, je njihov seznam izčrpen, zato države članice v svojo izvedbeno zakonodajo ne smejo vključiti nobenih dodatnih razlogov za zavrnitev.

Države članice so uveljavile naslednje razloge za zavrnitev:

- potrdilo ni predloženo, je nepopolno ali očitno ne ustreza odločitvi (preneseno kot neobvezno: Nemčija, Poljska, Portugalska in Romunija; preneseno kot obvezno: Avstrija, Češka, Danska, Latvija in Nizozemska; Madžarska je ta razlog prenesla delno kot obveznega in delno kot neobveznega);
- načelo *ne bis in idem* (preneseno kot neobvezno: Poljska, Portugalska in Romunija; preneseno kot obvezno: Avstrija, Češka, Nemčija, Madžarska, Latvija, Nizozemska in Slovenija; Danska je ta razlog prenesla delno kot neobveznega in delno kot obveznega);
- načelo dvojne kaznivosti (preneseno kot neobvezno: Poljska in Danska; preneseno kot obvezno: Avstrija, Češka, Nemčija, Madžarska, Nizozemska, Romunija, Latvija in Slovenija);
- imuniteta (preneseno kot neobvezno: Portugalska in Romunija; preneseno kot obvezno: Avstrija, Češka, Danska, Madžarska, Latvija, Nizozemska in Slovenija);
- pravice katere koli zainteresirane strani v zadevi (preneseno kot neobvezno: Poljska, Portugalska in Romunija; preneseno kot obvezno: Avstrija, Češka, Danska, Nizozemska in Slovenija; Madžarska in Latvija tega razloga nista prenesli);
- postopki v nenavzočnosti brez pravnega zastopnika (preneseno kot neobvezno: Poljska, Portugalska in Romunija; preneseno kot obvezno: Avstrija, Češka, Nemčija, Danska, Madžarska, Latvija, Nizozemska in Slovenija);
- načelo teritorialnosti (preneseno kot neobvezno: Češka, Madžarska, Nizozemska, Poljska, Portugalska in Romunija; preneseno kot obvezno: Avstrija in Slovenija; Nemčija in Danska sta ta razlog prenesli delno kot neobveznega in delno kot obveznega; Latvija tega razloga ni prenesla);
- zaplemba na podlagi razširjenih pristojnosti zaplembe (preneseno kot neobvezno: Danska in Nizozemska; preneseno kot obvezno: Avstrija, Češka in Poljska; Madžarska, Romunija, Slovenija in Latvija tega razloga niso prenesle);
- izvršba je zastarala (preneseno kot neobvezno: Nemčija, Danska, Poljska, Portugalska in Romunija; preneseno kot obvezno: Avstrija, Latvija, Nizozemska in Slovenija);
- Finska ni prenesla nobenih razlogov za zavrnitev iz okvirnega sklepa, vendar je določila, da bodo določbe iz okvirnega sklepa, ki so zakonodajne narave, upoštevane kot zakonodaja;

² Sodba Sodišča Evropskih skupnosti z dne 6. oktobra 2009 v zadevi *Wolzenburg*, C-123/08, [UL C 116, 9.5.2008, str. 18](#).

- Irska ni prenesla nobenih razlogov za zavrnitev iz okvirnega sklepa.

Dodatni razlogi, ki so jih določile države članice:

- **Avstrija** je dodala naslednje obvezne razloge za zavrnitev: osebi je bila podeljena amnestija ali pomilostitev; odločitev je bila sprejeta ob kršitvi temeljnih pravic iz člena 6 PEU; pravna klasifikacija kaznivega dejanja je očitno napačna ali zadevna oseba potrjuje, da je bila odredba o zaplembi že izvršena.
- **Češka** je vključila več dodatnih obveznih razlogov: premoženja ni mogoče zapleniti na podlagi drugih zakonov; premoženje je že bilo zaplenjeno, je izginilo ali ga ni mogoče najti; kazen je že bila izvršena v drugi državi; osebi je bila podeljena amnestija ali pomilostitev; izvršba bi bila v nasprotju z bistvenimi ustavnimi načeli Češke.
- **Nemčija** je dodala dva neobvezna razloga za zavrnitev, in sicer če za ista sredstva velja nemška odredba o zaplembi ali odvzemu premoženja ter če za ista sredstva velja odredba o zaplembi ali odvzemu premoženja tretje države članice, pri čemer v obeh primerih velja, da je v javnem interesu, da ima prednost drugi ukrep (v okvirnem sklepu je predviden le prvi primer, saj člen 10 določa, da lahko pristojni organ v takšnih primerih odloži izvršbo odredbe o zaplembi, vendar je ne sme zavrniti).
- **Danska** je vključila naslednja obvezna razloga: zadevna oseba je bila na Danskem za dejanje pomiloščena; razlog za domnevo, da je bila odredba izdana za namen sodnega pregona ali kaznovanja osebe na podlagi njenega spola, rase, vere, etnične pripadnosti, narodnosti, jezika, političnega prepričanja ali spolne usmerjenosti.
- **Finska** je dodala naslednji obvezni razlog: če obstaja utemeljen razlog za sum, da je bila v postopku kršena pravica do poštenega sojenja in da bi bila izvršba neutemeljena.
- **Madžarska** je navedla naslednja dodatna obvezna razloga: kaznivo dejanje, na katerem temelji odločitev, spada pod pristojnost Madžarske (člena 3 in 4 kazenskega zakonika); za kaznivo dejanje velja amnestija na podlagi madžarske zakonodaje.
- **Latvija** je kot obvezne razloge dodala naslednje štiri primere: odredbe ni mogoče izvršiti v Latviji; oseba še ni dosegla minimalne starosti za kazensko odgovornost; razlogi za domnevo, da je bila kazen izvršena na podlagi rase, verske ali etnične pripadnosti, spola ali političnega prepričanja; dejstvo, da bi bila odločitev v nasprotju s temeljnimi načeli latvijskega pravnega sistema.
- **Poljska** je vključila naslednja neobvezna razloga: za storilca kaznivega dejanja ni pristojna Poljska; za kaznivo dejanje se podeli amnestija.
- **Romunija** je vključila naslednji dodatni neobvezni razlog: izvršba odredbe o zaplembi bi kršila ustavna načela.
- **Slovenija** je vključila naslednje obvezne razloge: objekti so del slovenske kulturne dediščine; osebi je bila podeljena amnestija ali pomilostitev; zaplemba je odrejena na podlagi odločitve, ki je v skladu s slovensko zakonodajo v kazenskih postopkih ni mogoče odrediti; objektivni razlogi za domnevo, da je bila odločitev izdana za namen kaznovanja osebe na podlagi rase, spola, političnega ali verskega prepričanja.

- **Portugalska in Irska** sta edini državi članici, ki nista vključili nobenih dodatnih razlogov za zavrnitev.

Številni dodatni razlogi za zavrnitev, ki so jih določile države članice, jasno kažejo, da je izvajanje člena 8 zelo nezadovoljivo. Države članice morajo ravnati v skladu z okvirnim sklepom, zato lahko predvidijo le tiste razloge za zavrnitev, ki so v njem določeni. Vsi dodatni razlogi znatno omejujejo področje praktične uporabe načela vzajemnega priznavanja ter tako niso v skladu z namenom, vsebino in obliko okvirnega sklepa.

Člen 9 – Pravna sredstva v državi izvršiteljici zoper priznavanje in izvršbo

Ta člen določa obveznost države izvršiteljice, da zainteresiranim stranem zagotovi učinkovita pravna sredstva zoper odločitve o priznavanju in izvršbi odredbe o zaplembi. Pogoji za vložitev tožbe ne smejo biti manj ugodni od pogojev, ki se uporabljajo za podobne tožbe v popolnoma domačih postopkih. Člen 9(2) omejuje možnost presoje odločitve v državi izvršiteljici, saj se lahko vsebinski razlogi za odredbo o zaplembi izpodbijajo le v državi izdajateljici.

Večina držav članic (Avstrija, Češka, Danska, Finska, Madžarska, Latvija, Nizozemska, Poljska, Portugalska in Slovenija) je pravilno prenesla prvi del tega člena. Vendar nekatere (Avstrija, Danska, Latvija, Nizozemska in Poljska) člena 9(2) niso vključile v svojo zakonodajo. Le Češka, Finska, Madžarska, Portugalska in Slovenija so to določbo prenesle popolnoma v skladu z okvirnim sklepom. Romunija ni prenesla člena 9(2), temveč le pravico zainteresiranih strani do pravnih sredstev kot „pravico do odškodnine“. Nemčija in Irska člena 9 nista uveljavili.

Člen 10 – Odlog izvršbe

Razlogi za odlog kot izjeme od načela takojšnje izvršbe ne smejo preseči primerov iz okvirnega sklepa.

Večina držav članic (Avstrija, Češka, Nemčija, Danska, Latvija, Nizozemska, Poljska, Portugalska, Romunija in Slovenija) je pravilno prenesla vse ali nekatere razloge za odlog in ni vključila nobenih dodatnih razlogov. Finska in Irska nista prenesli nobenih razlogov za odlog.

Madžarska je vključila naslednje dodatne razloge za odlog: potrdilo ni predloženo; premoženje je del zaščitene kulturne dediščine; oseba lahko dokaže, da je bila odredba že izvedena. Takšen prenos ni popolnoma v skladu z okvirnim sklepom.

Člen 11 – Večkratne odredbe o zaplembi

Ta člen določa merila, ki jih morajo pristojni organi, ki izvršujejo odredbo o zaplembi, ustrezno upoštevati pri odločanju o dveh ali več sočasno prejetih odredbah o zaplembi.

Avstrija, Češka, Madžarska, Latvija, Nizozemska, Portugalska, Romunija in Slovenija so uveljavile ta člen. Nemčija, Danska, Finska, Irska in Poljska tega člena niso uveljavile.

Člen 12 – Zakonodaja o izvršbi

V skladu s členom 12 za izvršbo odredbe o zaplembi velja zakonodaja države izvršiteljice. Če je bila zaplemba že v celoti ali delno izvršena, se zadevni znesek v celoti odšteje od zneska, ki se je zaplenil v državi izvršiteljici.

V skladu s členom 12(3) se odredba o zaplembi, izdana zoper pravno osebo, izvrši, tudi če država izvršiteljica ne priznava načela kazenske odgovornosti pravnih oseb.

Člen 12(4) določa, da se namesto odredbe o zaplembi ne smejo naložiti drugi ukrepi, če se s tem država izdajateljica ne strinja.

Avstrija in Nizozemska sta ta člen uveljavili v celoti, medtem ko so ga druge države članice (Češka, Nemčija, Danska, Finska, Madžarska, Irska, Latvija, Poljska, Portugalska, Romunija in Slovenija) uveljavile le delno. Ta člen je bil delno uveljavljen zlasti zato, ker ni bil prenesen odstavek 3, ki zadeva pravne osebe. Nekatere države članice (Avstrija, Nizozemska in Poljska) so se v zvezi s tem sklicevale na nacionalno zakonodajo, medtem ko druge niso prenesle te določbe ali niso priložile ustrezne zakonodaje (Danska, Irska, Finska, Portugalska, Romunija in Slovenija). Češka nacionalna zakonodaja ne priznava kazenske odgovornosti pravnih oseb in tako ni popolnoma v skladu s tem členom. Vendar je v skladu s češko zakonodajo mogoče delno priznavati in izvrševati odredbe o zaplembi zoper pravno osebo. Češka je sporočila, da zdaj pripravlja novo zakonodajo, ki bo v češko zakonodajo uvedla koncept upravne odgovornosti pravnih oseb za nekatere vrste ravnanja.

Člen 13 – Amnestija, pomilostitev, ponovna presoja odredbe o zaplembi

V skladu s tem členom lahko amnestijo in pomilostitev dovolita država izdajateljica in država izvršiteljica, vendar lahko o prošnjah za ponovno presojo odredbe o zaplembi odloča le država izdajateljica.

Države članice so izbrale različne metode za uveljavitev tega člena. Portugalska in Romunija sta upoštevali besedilo okvirnega sklepa. Nekatere države članice (Danska, Nizozemska, Madžarska in Slovenija) so se sklicevale le na primere, v katerih se pomilostitev ali amnestija dovoli v skladu z njihovo nacionalno zakonodajo. Latvija se je sklicevala na primer, v katerem sta amnestija in pomilostitev, podeljeni v državi izdajateljici, zanj zavezujoči. Avstrija, Češka, Danska, Madžarska in Slovenija so določbo o amnestiji in pomilostitvi prenesle kot obvezen razlog za zavrnitev, medtem ko jo je Poljska prenesla kot neobvezen razlog za zavrnitev. V zvezi s ponovno presojo so Avstrija, Češka, Nizozemska in Portugalska navedle, da te določbe ni treba prenesti.

Nemčija, Finska in Irska tega člena niso prenesle.

Člen 14 – Posledice posredovanja odredb o zaplembi

Ta člen določa, da posredovanje odredbe o zaplembi državi izdajateljici ne preprečuje, da sama izvrši odredbo o zaplembi. Vendar je to treba uskladiti z obveznostjo preprečevanja tveganja, da se preseže znesek, ki je določen v odredbi o zaplembi.

Avstrija, Češka, Latvija, Nizozemska, Romunija in Slovenija so uveljavile ta člen v celoti, medtem ko so ga Madžarska, Poljska in Portugalska uveljavile le delno.

Danska je izjavila, da te določbe ni treba prenesti v nacionalno zakonodajo. Nemčija, Finska in Irska te določbe niso uveljavile.

Člen 15 – Konec izvršbe

Ta člen določa, da je treba pristojni organ države izvršiteljice nemudoma obvestiti o vsaki odločitvi ali ukrepu, zaradi katerega odredba preneha biti izvršljiva ali je iz katerega koli razloga umaknjena iz države izvršiteljice. Na podlagi takšnih informacij mora država izvršiteljica zaključiti izvršbo odredbe.

Avstrija, Češka, Danska, Madžarska, Latvija, Nizozemska, Poljska, Portugalska, Slovenija in Romunija so to določbo prenesle v celoti. Nemčija, Finska in Irska tega člena niso uveljavile.

Člen 16 – Razpolaganje z zaplenjenim premoženjem

Ta člen določa pravila o razpolaganju z denarjem in drugim premoženjem, pridobljenim z izvršbo odredbe o zaplembi. Ta pravila se uporabljajo, če se država izdajateljica in država izvršiteljica ne dogovorita drugače.

Ta člen so uveljavile Avstrija, Češka, Danska, Madžarska, Nizozemska, Poljska, Portugalska, Romunija in Slovenija ter delno Nemčija.

Latvija je določila možnost, da ministrstvo za pravosodje odloča o zahtevku države izdajateljice glede razdelitve denarja v skladu z okvirnim sklepom. Vendar latvijsko ministrstvo za pravosodje k temu ni obvezano. Finska in Irska te določbe nista uveljavili.

Člen 17 – Informacije o rezultatu izvršbe

V skladu s tem členom mora pristojni organ države izvršiteljice nemudoma obvestiti pristojni organ države izdajateljice o odločitvah v zvezi s priznavanjem ali izvršbo.

Avstrija, Češka, Danska, Madžarska, Latvija, Nizozemska, Poljska, Portugalska, Romunija in Slovenija so uveljavile ta člen.

Nemčija, Finska in Irska te določbe niso uveljavile.

Člen 18 – Odškodnina

Ta določba vsebuje pravila, v skladu s katerimi država izdajateljica državi izvršiteljici povrne odškodnine, izplačane zainteresiranim stranem zaradi izvršbe odredbe o zaplembi. Češka, Danska, Poljska, Portugalska in Romunija so uveljavile to določbo. Finska se v nacionalni zakonodaji sklicuje na ustrezní člen okvirnega sklepa. Avstrija, Nemčija, Irska, Madžarska, Latvija, Nizozemska in Slovenija te določbe niso uveljavile.

Člen 19 – Jeziki

Člen 19 določa, da se mora potrdilo prevesti v uradni jezik ali enega od uradnih jezikov države izvršiteljice. Vendar lahko vsaka država članica kadar koli izjavi, da bo sprejela prevod v enega ali več drugih uradnih jezikov.

Večina držav članic (Avstrija, Češka, Danska, Irska, Madžarska, Latvija, Poljska, Portugalska in Romunija) zahteva prevod v svoj uradni jezik. Druge države članice (Nizozemska in Slovenija) sprejmejo tudi potrdila v angleščini. Finska sprejme potrdila v finščini, švedščini ali angleščini in v drugih jezikih, če za sprejetje potrdila ni nobenih ovir.

Člen 20 – Stroški

Ta člen določa, da države članice ne morejo med seboj terjati povračila stroškov, nastalih zaradi uporabe tega pravnega akta. Avstrija, Češka, Nizozemska, Poljska, Portugalska in Slovenija so uveljavile ta člen. Nemčija, Irska, Madžarska, Latvija in Romunija tega niso naredile. Finska se v nacionalni zakonodaji sklicuje na ustrezeni člen okvirnega sklepa. Danska je izjavila, da te določbe ni treba prenesti.

3. SKLEPNE UGOTOVITVE

Stopnja izvajanja Okvirnega sklepa Sveta 2006/783/PNZ z dne 8. oktobra 2006 v nacionalni zakonodaji držav članic Evropske unije očitno ni zadovoljiva. Le 13 držav članic je uveljavilo okvirni sklep in (vsaj neuradno) obvestilo Komisijo do konca februarja 2010, tj. petnajst mesecev po roku iz okvirnega sklepa.

Nacionalne izvedbene določbe, prejete od trinajstih držav članic, so na splošno zadovoljive in se lahko obravnavajo kot skladne z okvirnim sklepom, zlasti v zvezi z najpomembnejšimi vprašanji, kot sta odprava preverjanj dvojne kaznivosti in priznavanje odločitev brez dodatnih formalnosti. Žal je analiza razlogov za zavrnitev priznanja pokazala, da so skoraj vse države članice v svojo nacionalno zakonodajo vključile številne dodatne razloge. Takšna praksa ni v skladu z okvirnim sklepom.

Komisija poziva vse države članice, naj proučijo to poročilo ter ob tej priložnosti Komisiji in sekretariatu Sveta pošljejo vse ustrezne dodatne informacije, da bodo tako izpolnile svoje obveznosti iz člena 22 okvirnega sklepa. Komisija poleg tega spodbuja tiste države članice, ki so ji sporočile, da pripravljajo ustrezno zakonodajo, naj te nacionalne ukrepe čim prej sprejmejo in Komisijo o njih uradno obvestijo.

Delni in nepopoln prenos tega pravnega akta s strani držav članic znatno ovira popolno in učinkovito uporabo načela vzajemnega priznavanja v Evropski uniji. Poleg tega omejuje vlogo pravosodnih organov v boju proti finančnemu kriminalu z odvzemom finančnih koristi, pridobljenih s kaznivimi dejanji. Komisija poziva vse države članice, ki še niso sprejele ukrepov za popolno izvajanje tega okvirnega sklepa, naj to naredijo čim prej. Komisija poleg tega poziva tiste države članice, ki so nepravilno prenesle okvirni sklep, npr. z vključitvijo dodatnih razlogov za zavrnitev, naj pregledajo in uskladijo svojo nacionalno izvedbeno zakonodajo z določbami okvirnega sklepa. Komisija bo na podlagi odzivov na to poročilo proučila potrebo po reviziji tega okvirnega sklepa v skladu s pravili Lizbonske pogodbe.